

Beslissing

van de VREG

met betrekking tot het periodieke metrologische beheer en nazicht door Fluvius van de grootverbruiksmeterinrichtingen voor elektriciteit

Inhoud

I.	Inleiding	3
I.1.	Aanleiding.....	3
I.2.	Wettelijk kader	3
I.3.	Voorwerp.....	4
II.	Analyse en beoordeling.....	5
II.1.	Bespreking.....	5
II.2.	Conclusie	7
	Beschikbaar gedeelte	8

I. Inleiding

I.1. Aanleiding

Op 18 december 2020 stelde Fluvius de VREG in kennis van het door hen voorgestelde beleid rond het periodieke metrologische beheer en nazicht van grootverbruiksmetinstrumenten.

I.2. Wettelijk kader

De wetgeving rond het gebruik van geijkte meetinstrumenten voor elektriciteitsverbruik vindt zijn oorsprong in Art.VIII.43 uit het Wetboek van economisch recht (hierna afgekort: “WEB”). Dit bepaalt het volgende:

“§1. Metingen in het economisch verkeer die tot doel hebben de hoeveelheid van enig goed of de hoegrootheid van een dienst te bepalen, worden met geijkte meetinstrumenten verricht.

§2. Metingen die worden uitgevoerd ter berekening van heffingen en restituties, worden met geijkte meetinstrumenten verricht.

*[...]”.*¹

Artikel VIII.47 WEB bepaalt dat ijkverrichtingen van meetinstrumenten bestaan uit 1° het onderzoek van een model met het oog op zijn goedkeuring; 2° de eerste ijk en 3° de herijk. De Koning kan andere ijkverrichtingen bepalen.

Art. VIII.52 WEB stelt verder dat de Koning de meetinstrumenten kan onderwerpen aan een technische controle om na te gaan of die werktuigen aan de wettelijke eisen voldoen en of zij zich in goede staat bevinden.

Om de nauwkeurigheid van deze geijkte meetinstrumenten te waarborgen moet aan strikte nauwkeurigheidsvereisten voldaan worden. Deze vereisten worden op het federale niveau bepaald. Voor de kilowattuurmeters worden deze beschreven in bijlage V (MI-003) van het *Koninklijk Besluit van 15 april 2016 betreffende meetinstrumenten*² dat invulling geeft aan de Richtlijn 2014/32.³ Dit KB bepaalt alle nauwkeurigheidsvereisten voor huishoudelijk, handels- en lichtindustriële gebruik.⁴

Verder is een periodieke metrologische controle vereist om de nauwkeurigheid van het meetinstrument te controleren na verloop van tijd. Voor klassieke, inductieve kilowattuurmeters wordt deze periodieke controle beschreven in het *Koninklijk Besluit van 6 juli 1981 betreffende de*

¹ Art. VIII.43 WER 28 februari 2013, BS 29 maart 2013.

² KB 15 april 2016 betreffende meetinstrumenten, BS 20 april 2016.

³ Richtl. 2014/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen van de lidstaten inzake het op de markt aanbieden van meetinstrumenten en de gedelegeerde richtlijn (EU) 2015/13 van de Commissie van 31 oktober 2014 tot wijziging van bijlage III bij Richtlijn 2014/32/EU van het Europees Parlement en de Raad wat betreft het debietsbereik van watermeters, *Pb.L.* 29 maart 2014, 96/149.

⁴ Omdat de vermogensgrens waarbij men kan spreken van een ‘industriële toepassing’ niet eenduidig is vastgelegd, heeft de FOD Economie, in overleg met Synergrid, deze grens op 100 kVA gelegd. Elke aansluiting met een vermogen groter of gelijk aan 100kVA valt dus onder de categorie ‘industriële toepassing’.

*instrumenten bestemd voor het meten van de elektrische energie.*⁵ Klassieke meters worden in loten verdeeld, waarna voor ieder lot een steekproef wordt uitgevoerd. Indien in de steekproef het aantal "defecte" meters groter is dan het maximum toegelaten aantal wordt het lot afgekeurd en dienen de meters van dit lot uit het net verwijderd te worden binnen de daarvoor gestelde termijn. De eerste controle van een lot gebeurt in het 25e jaar na het aanvangsjaar van dat lot, waarna er om de vijf jaar een nieuwe controle volgt. Elektronische meters vallen niet expliciet onder het toepassingsgebied van het KB, maar indien men uitgaat van een teleologische interpretatie worden zij wellicht wel geacht om onder het toepassingsgebied te ressorteren. Het KB van 6 juli 1981 zou in de nabije toekomst evenwel een actualisering ondergaan.

I.3. Voorwerp

De Federale Overheidsdienst Economie (FOD Economie) is als enige dienst wettelijk bevoegd voor de onafhankelijke controle van de meters. Metrologie is immers een federale bevoegdheid.⁶

Gelet op het feit dat de distributienetbeheerder de eigenaar blijft van de meetinstrumenten, kan hij daarnaast evenwel ook instaan voor een bepaald periodiek nazicht en beheer van deze meters. Dit nazicht kan evenwel nooit in de plaats worden gesteld van de onafhankelijke controle vanwege de FOD Economie.

Aangezien het de algemene taak is van de VREG om toezicht uit te oefenen op de werking van de distributienetbeheerders,⁷ heeft de VREG in het technisch reglement distributie elektriciteit (hierna afgekort: "TRDE")⁸ in artikel 3.1.17 §3 het volgende bepaald:

"§3. Voor grootverbruiksmetinstrumenten bepaalt de distributienetbeheerder de modaliteiten met betrekking tot het periodiek nazicht van de nauwkeurige werking van deze meetinstrumenten. Dit wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de VREG en gepubliceerd op de website van de distributienetbeheerder."

De VREG dient dus het beleid van de netbeheerder inzake hun periodieke nazicht goed te keuren.

Fluvius heeft in de loop van 2020 dit beleid uitgewerkt en de VREG hierover geïnformeerd op 1 december 2020.

Dit vormt het voorwerp van deze beslissing.

⁵ KB 6 juli 1981 betreffende de instrumenten bestemd voor het meten van de elektrische energie, BS 4 september 1981.

⁶ Artikel VI, lid 2, 9° BWHI (metrologie en de normalisatie).

⁷ Artikel 3.1.3 VI.Decr. 8 mei 2009 houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid, BS 7 juli 2009,.

⁸ VREG, Technisch Reglement voor de Distributie van Elektriciteit in het Vlaamse Gewest van 25 juni 2021, BS 19 juli 2021.

II. Analyse en beoordeling

II.1. Bespreking

Meterpark waarop het beheer en nazicht van toepassing is

Het ter goedkeuring voorgelegde beleid gaat verder dan de in het TRDE bepaalde periodiek nazicht van grootverbruiksmeterinrichtingen. Fluvius gaat dit beleid namelijk toepassen op het volledige AMR meterpark, dus ook bij sommige aansluitingen < 56 kVA (bv. met decentrale productie > 10 kVA)⁹ alsook bij productiemeters.

Dit betreft momenteel meer dan 38.000 meters, waarvan:

- iets minder dan 30% in de laatste 5 jaar werd geplaatst (2017-2021, waarbij 2021 nog geen volledig jaar is).
- ongeveer 33% in de periode 2012-2016 werd geplaatst.
- 25% in de periode 2007-2011 werd geplaatst.
- minder dan 15% in de periode 2002-2006 werd geplaatst.
- minder dan een half procent voor 2002 werd geplaatst.

De grootste leveranciers van het huidige meterpark zijn Landis & Gyr, Actaris en Itron, waarbij meters van Actaris reeds meer dan 10 jaar niet meer geplaatst worden.

Het beleid is niet van toepassing op niet-actieve meetinrichtingen (deze worden na heractivatie steeds gecontroleerd) en de niet-telegelezen meters (MMR's en Ferrarismeters).

Beleid voor het beheer en nazicht van grootverbruiksmeterinrichtingen

Het ter goedkeuring voorgelegde beleid beschrijft op welke manier Fluvius het periodieke nazicht van alle AMR meters denkt te verwezenlijken, en bestaat uit twee documenten die in bijlage aan deze beslissing zijn toegevoegd. De eerste bijlage bevat een toelichting waarin het voorgestelde beleid wordt uitgelegd. De tweede bijlage bevat een schematische samenvatting ('one-pager') van het voorgestelde beleid. Er wordt een procedure voorgesteld die uit vier stappen bestaat.

In een eerste stap wordt een steekproefplan opgesteld. Dit steekproefplan is grotendeels gebaseerd op de dubbele steekproefmethode die gebruikt wordt voor de periodieke controle van Ferrarismeters¹⁰, maar de steekproefgroottes zijn wel groter in het voorgestelde beleid.

De steekproeven worden als volgt samengesteld. De meterpopulatie die al meer dan 5 jaar actief is op het net en waarvan het laatste nazicht langer dan 5 jaar geleden werd uitgevoerd wordt opgedeeld in verschillende families op basis van (i) de nauwkeurigheidsklasse (1, 0,5 of 0,2), (ii) de fabrikant, en (iii) de technische generatie, aanbesteding of leeftijdsblokken van 5 jaar. Bij elke groep wordt minstens één enkelvoudige steekproef ingepland. De grootte van elke enkelvoudige steekproef hangt af van het aantal meters die in de familie aanwezig zijn. Hetzelfde geldt voor het

⁹Artikel 3.1.52 Besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 houdende algemene bepalingen over het energiebeleid, BS 8 december 2021.

¹⁰ Reglement gevoegd bij het koninklijk besluit van 6 juli 1981 betreffende de instrumenten bestemd voor het meten van de elektrische energie, https://ng3.economie.fgov.be/Nl/metrology/showole_nl.asp?cParam=5522.

aanvaarde aantal meters met incorrecte werking. Tabel 1 geeft een overzicht van alle steekproefgegevens in functie van het aantal meters in de familie.

De nazichten worden maximaal georganiseerd samen met andere interventies. Alle niet periodieke nazichten worden meegenomen in de analyse van dat jaar. Triggers voor een nazicht kunnen zijn:

- Upgrade hardware/software van de AMR of batterijwissel.
- Dagelijks worden de op afstand uitgelezen meetwaarden automatisch gevalideerd. Bij onregelmatigheden wordt er een nazicht gepland van de meetinrichting.
- Indien er een wijziging is aan één van de componenten van de meetinrichting wordt er een nieuw nazicht uitgevoerd. Een wijziging van contractueel vermogen kan hiertoe ook aanleiding geven.
- Bij opnieuw activeren van een bestaande uit dienst zijnde meetinrichting wordt een nieuw nazicht uitgevoerd.

Tabel 1: Overzicht van de steekproefgegevens afhankelijk van het aantal meetinrichtingen in de familie

Aantal meetinrichtingen in de groep		Aantal meetinrichtingen in de steekproef	Aanvaarde aantal incorrecte werking steekproef 1	Aanvaarde aantal incorrecte werking steekproef 1 + 2
0	150	20	1	2
151	280	32	2	3
281	500	50	3	5
501	1200	80	5	8
1201	3200	125	7	13
3201	10000	200	11	20
10001	35000	315	15	29
35001	∞	500	23	45

Als tweede stap volgt het effectieve nazicht van de AMR meetinrichtingen uit de steekproef. Het nazicht van een meetinrichting bevat de volgende aspecten.

- Conformiteitscontrole van de opstelling (keuring, meetkring, alle componenten);
- Administratieve controle (verifiëren van de specificaties componenten en hun serienummer);
- Technische controle (alle verbindingen zoals schroeven controleren en/of aandraaien, bekabeling uitvoeren);
- Verbruikscontrole (met mobiel ijktoestel de telling controleren op zijn juistheid);
- Afstandscontrole (de Technisch Valideur controleert de uitlezing die binnenkomt).

De informatie uit deze nazichten wordt verzameld via de ijkverslagen en gestructureerd bijgehouden in een database.

Merk op dat bij een te grote afwijking (overschrijding van het aanvaarde aantal incorrect werkende meters) een tweede steekproef wordt ingepland en uitgevoerd. Wanneer de som van het aantal incorrect werkende meters uit de eerste én de tweede steekproef een bepaalde grenswaarde

overschrijdt wordt de familie afgekeurd. De laatste kolom van Tabel 1 geeft een overzicht van het toegelaten aantal incorrect werkende meters voor steekproeven 1 en 2 samen.

In stap drie worden de resultaten van elke steekproef halfjaarlijks geanalyseerd om zo te kunnen bepalen of er stappen moeten worden ondernomen om bepaalde groepen van meetinrichtingen te vervangen. Fluvius verwacht ongeveer 1000 nazichten op jaarbasis te analyseren. Welk gevolg aan een steekproefresultaat gegeven wordt zal afhangen van het vastgestelde probleem. Niet werkende meters worden meteen vervangen ook als de familie niet verworpen werd in de steekproef. Als uit de steekproef blijkt dat de familie meters structureel incorrect werkende meters bevat zal Fluvius een specifieke vervanging opstarten voor deze familie. Fluvius geeft wel aan dat foutief werkende AMR meters meestal veroorzaakt worden door defecte randapparatuur (bv. stroom- en spanningstransformatoren) en dus niet door de meter zelf.

Als laatste stap worden de belangrijkste inzichten uit het periodieke nazicht vertaald in een aanpassing van het beleid wanneer dit nodig is. Hieronder vallen o.a. aanpassingen aan de opdeling van het meterpark in groepen en de tabel met steekproefgegevens.

Indien de steekproeven geen afwijkingen tonen zullen de meters gebruikt worden tot het einde van hun technische levensduur (15 jaar). Op het einde van de levensduur worden de meters systematisch en proactief vervangen. De overige componenten in de meetinrichting hebben een langere technische levensduur en moeten niet proactief vervangen worden. De klant en Fluvius hebben een gedeelde verantwoordelijkheid over de nauwkeurigheid van de volledige meetinrichting, elk dient zijn deel te onderhouden er ervoor te zorgen dat deze correct werkt.

Beoordeling

De VREG stelt vast dat het voorgestelde beleid zich hoofdzakelijk baseert op de bestaande bepalingen voor de technische controle van in bedrijf zijnde Ferrarimeters. Zo zal er eveneens gewerkt worden met een dubbele steekproefmethodiek. Het verschil met de periodieke controle van Ferrarimeters is dat er grotere steekproeven worden genomen. De VREG kan zich hierin vinden. De VREG gaat ook akkoord met het maximaal laten samenvallen van het verzamelen van steekproefgegevens met andere interventies.

De VREG gaat akkoord met de voorgestelde inhoud van een steekproefnazicht en stelt verder vast dat Fluvius aangeeft de gepaste stappen te zullen ondernemen om de vastgestelde problemen weg te werken (afhankelijk van het steekproefresultaat).

We merken ook op dat het voorgestelde beleid bepalingen bevat die de continue verbetering van dit beleid faciliteren. De VREG ondersteunt deze aanpak en wenst op de hoogte gehouden te worden van toekomstige aanpassingen.

Aangezien de steekproefresultaten nuttig zijn voor het monitoren van de kwaliteit van grootverbruiksmetinrichtingen, verzoekt de VREG aan Fluvius om deze resultaten jaarlijks aan de VREG over te maken, zodat de VREG deze kan integreren in het kwaliteitsrapport.

II.2. Conclusie

De VREG keurt het voorgestelde beleid goed en gaat jaarlijks via het kwaliteitsrapport de resultaten van het periodieke nazicht van AMR meters opvolgen.

Beschikkend gedeelte

De VREG beslist:

Artikel 1. Het door Fluvius voorgestelde beleid betreffende het periodieke beheer en nazicht van grootverbruiksmeeinrichtingen, **goed te keuren**.

Artikel 2. Dat Fluvius jaarlijks de resultaten van de steekproeven aan de VREG dient over te maken, om te worden opgenomen in het kwaliteitsrapport.

Artikel 3. Dat de beslissing in werking treedt op de dag van de publicatie op de website van de VREG.

Voor de VREG,

Sint-Joost-ten-Node,

Pieterjan Renier
Algemeen Directeur

Bijlagen:

1. Toelichting: nauwkeurige werking van grootverbruiksmeeinrichtingen
2. AM-175-R01 PERIODIEKE NAZICHTEN AMR